

SALA KOMMUN Kommunstyrelsens förvaltning	
Ink. 2016 -10- 25	
Djariernr 2016/1238	Aktbilaga 7

Allians för Sala

Förslag till

Budget 2017 och verksamhetsplan 2018 – 2019

Kommunstyrelsen 2016-10-25

Snabb försämring av ekonomin för kommuner och landsting.

I början av oktober presenterade Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) sin Ekonomirapport. Den visar på ett kärvt ekonomiskt läge framöver. Bedömningen är att kommuner och landsting klarar nästa år utan större besparingar eller skattehöjningar, men därefter kommer utmaningarna.

Fram till år 2020 beräknas kostnaderna sammantaget för kommuner och landsting öka till 47 miljarder kronor mer än intäkterna – om inget görs. Det skulle motsvara en skattesats på cirka 2,10 kronor. En anledning är att skatteunderlaget under kommande år inte kommer att öka i samma takt som under de senaste åren. Kostnaderna tilltar dock snabbt på grund av befolkningstillväxten.

SKL:s ekonomer räknar med att den svenska ekonomin i år har nått konjunkturrell balans och att konjunkturen förstärks även nästa år. På längre sikt ser det dock inte lika ljusst ut. BNP-utvecklingen viker från 3,4 procent under året till 2,4 procent nästa år. Åren därpå beräknas BNP-tillväxten försvagas ytterligare, till omkring 2 procent.

Den främsta orsaken till den försämrade ekonomin är den demografiska utvecklingen. Befolkningen väntas fram till år 2020 öka med cirka 650 000 personer. Förändringen beror dels på det ökade antalet nyanlända och dels på ett ökat barnafödande. Antalet barn och elever i ålder 0-18 år beräknas öka med nästan en kvarts miljon.

Andra bidragande orsaker till de ökade kostnaderna är bland annat stora investeringsbehov och ökade pensionskostnader samt en höjd ambitionsnivå på såväl nationell som lokal nivå. Regeringens aviserade ökning av statsbidragen under de kommande åren är välkommet. För att de generella statsbidragen ska vara lika mycket värda skulle de dock behöva höjas med ett par miljarder kronor varje år. I denna beräkning är inte befolkningsökningen inräknad.

Kommunernas och landstingens ekonomi kompliceras också av det faktum att vi idag har över 200 specialdestinerade statsbidrag. De specialdestinerade statsbidragen införs på grund av en ambition att stärka verksamheter som behöver prioriteras. Problemet är dock att de specialdestinerade statsbidragen kräver hög arbetsinsats av de kontor som skall söka bidragen samtidigt som

utfallet är osäkert. Därigenom minskar möjligheten att ha en långsiktig verksamhetsmässig och ekonomisk planering i kommuner och landsting.

Sala kommuns ekonomi fortsatt stark, men stora utmaningar väntar

Delårsrapporten för Sala kommun visar på en prognos för helåret på 50,9 mkr. Årets resultat för 2015 var 38,9 mkr och för 2014 var resultatet 1,1 mkr. Det är utomordentligt positivt att resultatet utvecklas på detta sätt, eftersom Sala kommun befinner sig i en period av höga välbehövliga investeringar. För att kunna finansiera vissa investeringar via det egna kapitalet och ha så hög kreditvärdighet att vi får låna till övriga investeringar måste vi uppvisa en stabil och god ekonomi.

Nettokostnadsökningen 2016 prognostiseras till 5,2% och ökningen av skatteintäkter, statsbidrag och utjämnning till 6,3%. Denna utveckling måste följas noggrant så att inte verksamhetens kostnader ökar mer än verksamhetens intäkter.

Verksamhetsmässigt har Sala kommun förmått hantera årets påfrestningar på ett bra sätt, både vad gäller de stora flyktingströmmarna och konsekvenserna av dessa men också det omfattande arbetet med uppföljning av den stora skogsbranden 2014. Därtill skall läggas utökad verksamhet inom grundskolan och gymnasieskolan samtidigt som ett omfattande renoverings-, ombyggnations- och nybyggnationsarbete av skollokaler pågår. Verksamheten har även utökats inom vård- och omsorg med ytterligare platser inom boenden.

Budgetdirektiv mars 2016

I mars 2016 fastställde kommunstyrelsen budgetdirektiv som underlag för det fortsatta budgetarbetet. Utgångspunkten för budgetdirektivet var den strategiska planen för 2016 – 2018. Befolkningssiffrorna fastställdes till 22 450 personer för 2017, 22 650 personer för 2018 och 22 850 personer för 2019. Kommunalskatten föreslogs oförändrad 22,31%.

Resultatmålet fastställdes till 2% och 1% avsattes till kommunstyrelsens förfogande. En politisk prioritering med 10 mkr för vardera Skolnämnden och Vård- och omsorgsnämnden gjordes vid fördelning av ramarna mellan nämnderna.

Förändringar sedan budgetdirektivet i mars 2016

Den senaste skatteunderlagsprognosen från Sveriges Kommuner och Landsting som presenterades den 15 augusti visar på försämrat skatteunderlag med 8,1 mkr år 2017, 14,6 mkr år 2018 och 11,7 mkr år 2019. För 2017 finns också en eftersläpningseffekt med minus 2 mkr för år 2017.

Den preliminära bedömningen är att Sala kommun får ett ökat statsbidrag med 21 mkr för år 2017 och 2018 samt 19,5 mkr för år 2019 av de 10 mdr som

föreslår som ökat bidrag till kommuner och landsting. Ersättningen blir generell fr o m 2021, men fram till dess baseras ersättningens fördelning dels på andel av befolkningen och ett antal flyktingvariabler. Övriga poster i budgetpropositionen beräknas tillföra Sala kommun 0,8, 1,0 och 1,0 mkr över de tre åren.

Sammantaget innebär detta, i förhållande till budgetdirektivet i mars, en förbättring av resultatet med 11,7 mkr för 2017, 7,4 mkr för 2018 och 8,8 mkr för 2019.

Därutöver har vi nya sänkta ersättningsnivåer för ensamkommande barn från och med den 1 juli. Beräkningarna innehåller en rad olika osäkerhetsfaktorer som innebär att vi idag med exakthet inte kan beräkna dessa fullt ut.

Nytt förslag till investeringsplan innebär också ökade kostnader. Dessa kostnader är i hög grad beroende av låneräntans nivå.

Förslag till budget 2017 samt verksamhetsplan 2018 - 2019

Allians för Sala gör bedömningen att Sala kommuns ekonomi är stabil, men kommer att utsättas för ytterligare påfrestningar under de kommande åren i likhet med övriga kommuner och landsting i Sverige.

I vårt förslag till budget 2017 och verksamhetsplan för 2018 – 2019 har vi prioriterat satsningar som vi ser är nödvändiga för att kunna erbjuda våra invånare en säker och trygg miljö samtidigt som vi tar höjd för ökande behov på grund av demografiska förändringar. Vi gör också satsningar för att arbeta med ett förbättrat näringslivsklimat och en attraktivare kommun.

När det gäller investeringar fortsätter vi med renovering, om- och nybyggnad av skollokaler, fortsätter bygga LSS-boenden, planerar för byggande av ett nytt vård- och omsorgsboende samt fortsätter utbyggnaden vid Lärkan av en ny Idrottshall samt en näridrottsplats.

Driftbudget

Kommunstyrelsen

Vi ser ett tydligt behov av att förstärka vårt näringslivsarbete.

Under 10 år har Företagscentrum bedrivit Sala kommuns operativa näringslivsarbete. Uppdraget och ersättning för detta har reglerats via avtal. Inget nytt avtal kommer att träffas. Ett näringslivskontor inom den kommunala förvaltningen kommer istället att etableras under 2017 för att underlätta och effektivisera samarbetet mellan företag, såväl redan etablerade som nyetableringar, och kommunens olika verksamheter och myndigheter. En ny tjänst föreslås inrättas som koordinator (företagslots).

Vi satsar också på utbildning av politiker och kommunens medarbetare för att öka kunskapen om företagandets villkor och former för samarbete. Likaså fortsätter satsningen på att höja Sala kommuns attraktivitet.

Förenkla helt enkelt, utbildning för politiker och medarbetare	500 tkr
Attraktiva Sala	500 tkr
Koordinator (företagslots)	700 tkr

Vi fortsätter prioritera arbete med risk- och sårbarhetsfrågor samt beredskapsfrågor. Detta för att skapa en säker och trygg miljö för våra medborgare.

Likaså arbetar vi vidare med ett förebyggande arbete för att minska social oro och bidra till ett fungerande integrationsarbete.

Arbete med risk- och sårbarhetsfrågor samt beredskapsfrågor	500 tkr
Förebyggande arbete och integration	500 tkr

Sala kommun har en högt ställd målsättning när det gäller utbyggnaden av bredband, där målet är att 100% av hushållen och företagen ska ha tillgång till bredband med 100 mbit/s senast 2020. Vi kan konstatera att marknaden inte ensamt förmått svara upp till våra förväntningar. Därför kommer Sala kommun att förstärka sitt engagemang i bredbandsfrågorna. Sedan tidigare finns medel i budgeten för en bredbandssamordnare, vi förstärker nu denna budgetpost.

Affärsutvecklare och projektledare för utbyggnad av bredband	500 tkr
--	---------

Kostnaderna för verksamhetslokaler är en mycket stor post i Sala kommuns budget. Efterfrågan på väl fungerande lokaler från verksamheterna är hög. Samtidigt ser vi att lokalutnyttjandet skulle kunna effektiviseras betydligt. Vi ser också ett behov av att införa någon form av incitament för verksamheterna att effektivisera sitt lokalutnyttjande. En ny tjänst som lokalstrateg inrättas för att svara för den strategiska övergripande planeringen av lokalutnyttjandet.

Lokalstrateg	700 tkr
--------------	---------

Det har nu gått många år sedan Sala kommun undertecknade CEMRs deklARATION om jämställdhet mellan kvinnor och män. För att komma vidare i arbetet från ord till handling behöver en plan för jämställdhetsintegrering tas fram.

Framtagande av plan för jämställdhetsintegrering	500 tkr
--	---------

Sala kommun har fattat beslut om att fokusera på frågor om samarbete/samverkan med Civilsamhället, bl a genom Ideellt-Offentligt-Partnerskap och överenskommelser.

Framtagande av överenskommelse med civilsamhället	200 tkr
---	---------

År 2024 fyller Sala 400 år. Ett projekt ska genomföras för att lägga grunden för 400 årsjubileumet. Det handlar både om ett externt som ett internt förberedelsearbete med många olika aktörer involverade.

Sala 2024 projektledning 200 tkr

Sala kommun har vänorter i de nordiska länderna, förutom Island, och i Estland. Under 2017 planeras två vänortsmöten för dessa.

Vänortsmöte Föreningen Norden 150 tkr
Vänortsmöte Vändra 75 tkr

Vård- och omsorgsnämnden

Alla tillgängliga platser inom kommunens vård- och omsorgsboenden har öppnats. Genom omdisponering av platser och lokaler kan ett antal ytterligare platser öppnas under 2017, vilket är mycket välbehövligt. Samtidigt påbörjas också arbete med projektering av ett nytt vård- och omsorgsboende. Personalförstärkning behövs inom flera befintliga vård- och omsorgsboenden såväl för natt- som dagbemanning. Likaså behövs ökade sjuksköterskeresurser.

Utökat antal platser inom vård- och omsorgsboende 5 000 tkr
Personalförstärkning 5 000 tkr
Förstärkning, sjuksköterskor 1 000 tkr

Kultur- och fritidsnämnden

Idag har Badhuset på Lärkan stängt under storhelgerna, något som inte minst barnfamiljer beklagar. Nu ökar vi öppettiderna vid badet så att fler kan besöka badet.

Enligt beslut i kommunfullmäktige ska en Silverfestival genomföras i Sala. Silverfestivalen är en möjlighet att ytterligare väcka intresse för Salas och Sala Silvergruvas historia och knyta ihop detta med dagens och morgondagens verksamhet. Silverfestivalen har förutsättningar att bli en viktig del i att öka attraktiviteten för Sala kommun.

Utökade öppettider på storhelger vid Badhuset 295 tkr
Projektledare Silverfestivalen 200 tkr

Årets resultat och till kommunstyrelsens förfogande

De föreslagna satsningarna innebär att årets resultat är 2%. För att möjliggöra satsningarna har dock till kommunstyrelsens förfogande dragits ner till 0,6% istället för budgetdirektivets 1 %.

Investeringsbudget

Investeringsbudgeten de kommande åren är fortsatt hög.

Renovering, om- och nybyggnad av skollokaler fortsätter och likaså utbyggnaden av LSS-boenden. I investeringsbudgeten tas även höjd för behovet av ett nytt vård- och omsorgsboende.

Ny idrottshall och näridrottsplats på Lärkan finns inlagd i investeringsbudgeten.

En omfattande verksamhet pågår inom exploateringsområdet. En rad nya områden kommer att bebyggas under kommande år. Det innebär omfattande kostnader initialt för utbyggnad av Va-nätet, gator och vägar samt parkmark. Samtidigt är det en viktig del i Sala kommuns utvecklingsarbete och en viktig del i att nå visionen om 25 000 invånare år 2024.

Nettoinvesteringar i 2016 års priser

	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Kommunstyrelsen/Medborgarkontor			
Medborgarkontor	775	775	775
Kommunstyrelsen/Räddningstjänsten			
Räddningstjänsten	300	4 800	230
Kommunstyrelsen/Samhällsbyggnadskontor			
Kart/Mätverksamhet	150	350	350
Lokalprogram	189 800	140 500	220 500
Kommunala gator och vägar	31 400	25 250	27 950
Parkverksamhet	7 600	9 300	6 550
Gruvans vattensystem	5 000	1 200	3 950
VA-verksamhet	20 850	15 600	26 150
Teknisk service/centralförråd	2 700	2 250	1 750
Plan- och utvecklingsenheten	10 800	1 300	1 300
Summa Kommunstyrelsen (tkr)	269 375	200 625	289 505
Kultur- och fritidsnämnd	0	200	0
Skolnämnd	4 000	6 075	4 000
Vård- och omsorgsnämnd	2 801	2 976	2 776
Summa	276 176	209 876	296 281

SALA KOMMUN Kommunstyrelsens förvaltning	
Ink. 2016 -10- 25	
Diarienum 2016/1238	Aktbilaga 8

Förslag Alliansen och Salas Bästa**Förutsättningar för beräkningar**

Kommunalskatt	22,31%			
Befolkningstal antal invånare		2017 22 450	2018 22 650	2019 22 850
Beräknad ränta, nyupplåning och omsättning	1,75%			
Pensionskostnader			Enligt KPA's prognos augusti 2016	
Skatteintäkter, generella statsbidrag utjämnning och fastighetsavgift			Cirkulär 16:51 2016-10-05	
PO-pålägg	38,33%	2016-02-10		
Internränta 2017	1,75%	Cirkulär 16:6		
PKV			Cirkulär 16:7, 2016-06-26	

Prisindex för kommunal verksamhet	2017	2018	2019
Arbetskraftskostnader	3,8%	4,0%	3,8%
Övrig Förbrukning	2,4%	2,7%	2,7%
Prisförändring	3,3%	3,6%	3,4%

Beräkning

		2017	2018	2019
Skatteintäkt		-970 180	-1 008 330	-1 046 646
Gen. statsbidrag, utjämnng,fastighetsavg.		-327 678	324 273	-325 578
Årets resultat	2,0%	25 957	26 652	27 444
Kommunstyrelsens förfogande	0,6%	8 216	8 359	8 622
Politiska prioriteringar		36 520	36 520	36 520
Pensionskostnader		76 328	82 171	89 019
Arbetsgivaravgifter		205 770	213 981	222 093
Avskrivningar		59 473	65 480	72 258
Finansnetto		3 177	5 653	10 130
PO-pålägg		-250 474	-260 493	-270 391
Kapitaltjänstkostnader		-79 022	-88 061	-98 027
Återstår att fördela ut i Ramar		-1 211 913	-1 242 341	-1 274 557
Politiska prioriteringar		-36 520	-36 520	-36 520
Ny ram inklusive politiska prioriteringar		-1 248 433	-1 278 861	-1 311 077

Fördelning Nämnder

2017	Beslutad		Framräknad ny nettoram					
	Nettoram	Andel	2017	Andel	2018	Andel	2019	Andel
Kommunstyrelsen	184 533	15,5%	192 328	15,4%	197 030	15,4%	202 009	15,4%
Kultur-och fritidsnämnd	42 767	3,6%	43 904	3,5%	44 994	3,5%	46 148	3,5%
Revision	812	0,1%	824	0,1%	845	0,1%	867	0,1%
Överförmyndare	3 294	0,3%	3 343	0,3%	3 427	0,3%	3 516	0,3%
Skolnämnd	478 821	40,1%	496 008	39,7%	508 210	39,7%	521 130	39,7%
Vård- och omsorgsnämnd	483 765	40,5%	512 026	41,0%	524 354	41,0%	537 407	41,0%
Summa totalt	1 193 992		1 248 433		1 278 861		1 311 077	
I förhållande till föregående års ram			4,6%		2,4%		2,5%	
I förhållande till 2016 års ram			4,6%		7,1%		9,8%	

Beräkningens utgångspunkt är Nettoram enligt beslut Strategisk plan 2016-2018 antagen 2015-09-01 §86 samt justering av internhyror/ramar beslut i KF 2016-02-29 §17

Politiska prioriteringar	2017	2018	2019
Kommunstyrelsen	5 025	5 025	5 025
Kultur- och fritidsnämnd	495	495	495
Skolnämnd	10 000	10 000	10 000
Vård- och omsorgsnämnd	21 000	21 000	21 000

Resultaträkning

Tkr	Bokslut 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018	Plan 2019
Verksamhetens intäkter	318 872	330 623	281 046	286 653	293 684
Verksamhetens kostnader	-1 395 382	-1 466 881	-1 490 296	-1 521 471	-1 556 076
Avskrivningar	-48 326	-57 513	-59 473	-65 480	-72 258
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-1 124 836	-1 193 771	-1 268 724	-1 300 298	-1 334 650
Skatteintäkter	892 768	939 388	970 180	1 008 330	1 046 646
Generella statsbidrag och utjämnning	268 551	276 796	327 678	324 273	325 578
Finansiella intäkter	4 276	3 483	3 483	3 483	3 483
Finansiella kostnader	-7 572	-7 519	-6 660	-9 135	-13 613
RESULTAT FÖRE EXTRA- ORDINÄRA POSTER	33 187	18 375	25 957	26 652	27 444
Extraordinära intäkter	5 762				
Extraordinära kostnader					
ÅRETS RESULTAT	38 948	18 375	25 957	26 652	27 444

Kassaflödesanalys

Tkr	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
LÖPANDE VERKSAMHET					
Årets resultat	38 948	18 375	25 957	26 652	27 444
Justerling för av- och nedskrivningar	48 326	57 513	59 473	65 480	72 258
Justerling för gjorda avsättningar	159	352	3	-636	-1 728
Upplösning bidrag till statlig infrastruktur		772	772	772	772
Just. övriga ej rörelsekapitalpåv. poster	-1 581				
Medel från vh före för, av rörelsekapital	85 853	77 012	86 205	92 268	98 746
Ökning/minskning kf fordringar	-13 022			-3 278	-3 208
Ökning/minskning kortfristiga skulder	-2 457			8 861	8 670
Ökning/minskning förråd och varulager	-23			-109	-107
Kassaflöde löpande verksamhet	70 350	77 012	86 205	97 742	104 102
INVESTERINGSVERKSAMHET					
Investering i materiella tillgångar	-88 982	-180 879	-278 176	-217 597	-314 606
Försäljning av materiella tillgångar	3 151	2 000	2 000	2 054	2 109
Investering i finansiella tillgångar	-12 953				
Försäljning av finansiella tillgångar	9 901				
Investeringsbidrag	6 494				
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-82 390	-178 879	-276 176	-215 543	-312 496
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån			220 000	150 000	250 000
Amortering av långfristiga skulder	-48 620	-17 719	-20 237	-30 146	-38 991
Ökning långfristiga fordringar	-4 683				
Minskning av långfristiga fordringar	54 492				
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	1 189	-17 719	199 763	119 854	211 009
BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR					
Bidrag till statlig infrastruktur	-5 845	-5 693	-5 693		
Kassaflöde från bidrag till statlig infrastrukt	-5 845	-5 693	-5 693		
Årets kassaflöde	-16 695	-125 279	4 099	2 053	2 615
Likvida medel vid årets början	141 980	125 285	5	4 104	6 158
Likvida medel vid årets slut	125 285	5	4 104	6 158	8 773

Balansräkning

Tkr	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader, tekniska anläggningar	868 842				
Maskiner och inventarier	68 999				
Finansiella anläggningstillgångar	55 428				
Summa anläggningstillgångar	993 269	1 113 862	1 329 792	1 479 083	1 718 549
Omsättningstillgångar					
Förråd	3 032	3 032	3 032	3 141	3 248
Fordringar	91 060	91 060	91 060	94 338	97 546
Kassa och bank	125 284	6	4 106	6 160	8 775
Summa omsättningstillgångar	219 377	94 099	98 199	103 639	109 569
SUMMA TILLGÅNGAR	1 212 646	1 207 961	1 427 992	1 582 722	1 828 118
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Ingående eget kapital	582 882	621 830	640 205	666 162	692 814
Årets resultat	38 948	18 375	25 957	26 652	27 444
Summa eget kapital	621 830	640 205	666 162	692 814	720 258
Avsättningar för pensioner	39 697	40 049	40 052	39 416	37 688
Skulder					
Långfristiga skulder	304 982	281 570	475 640	595 494	806 503
Kortfristiga skulder	246 137	246 137	246 137	254 998	263 668
Summa skulder	551 119	527 707	721 777	850 492	1 070 171
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	1 212 646	1 207 961	1 427 991	1 582 722	1 828 118